

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2011 r.

w sprawie sposobu ustalania dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji lekarskich oraz pracowników średniego personelu medycznego wyznaczonych do powiatowych komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej

Na podstawie art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób ustalania dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej oraz pracowników średniego personelu medycznego, wyznaczonych do powiatowych komisji lekarskich.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o komisjach lekarskich, rozumie się przez to powiatowe i wojewódzkie komisje lekarskie, o których mowa w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3. Osobom wchodzącym w skład komisji lekarskich przysługuje dodatkowe wynagrodzenie obliczone jako iloczyn:

- 1) dla przewodniczącego komisji lekarskiej - kwoty ustalonej corocznie przez wojewodów, nie mniejszej niż 180 zł i nie większej niż 200 zł, oraz liczby posiedzeń, którym przewodniczył;
- 2) dla lekarza - członka wojewódzkiej komisji lekarskiej - kwoty ustalonej corocznie przez wojewodów, nie mniejszej niż 130 zł i nie większej niż 150 zł, oraz liczby posiedzeń, w których uczestniczył;
- 3) dla sekretarza komisji lekarskiej kwoty ustalonej corocznie przez wojewodów, nie mniejszej niż 100 zł i nie większej niż 120 zł, oraz liczby posiedzeń, w których uczestniczył;
- 4) dla pracownika średniego personelu medycznego, wyznaczonego do powiatowej komisji lekarskiej - kwoty ustalonej corocznie przez wojewodów, nie mniejszej niż 80 zł i nie większej niż 100 zł, oraz liczby posiedzeń, w których uczestniczył.

§ 4. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 listopada 2009 r. w sprawie sposobu ustalania dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji lekarskich oraz pracowników średniego personelu medycznego wyznaczonych do powiatowych komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej (Dz.U. Nr 202, poz. 1557).

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 6 lutego 2012 r.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 277, poz. 2742, z 2005 r. Nr 180, poz. 1496, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1242, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 180, poz. 1109, Nr 206, poz. 1288, Nr 208, poz. 1308 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 22, poz. 120, Nr 97, poz. 801, Nr 161, poz. 1278, Nr 190, poz. 1474 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745 i Nr 127, poz. 857, Nr 182, poz. 1228, Nr 217, poz. 1427 i Nr 240, poz. 1601 oraz z 2011 r. Nr 22, poz. 114, Nr 112, poz. 654 i Nr 171, poz. 1016.

UZASADNIENIE

Podstawę dla przedkładanego projektu stanowi art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Zakres zmian w projektowanym akcie prawnym obejmuje sposób ustalania dodatkowego wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład powiatowych i wojewódzkich komisji lekarskich. Jednakże z uwagi na fakt iż zarówno obowiązujące dotychczas rozporządzenie Rady Ministrów, wydane na podstawie art. 30 ust. 3 ustawy, jak i projektowany akt prawny zawierają tylko jedną merytoryczną jednostkę redakcyjną (§ 3), proponuje się wydanie nowego aktu prawnego z uwagi na możliwość uzyskania większej przejrzystości niż po dokonaniu nowelizacji.

Zasady wynagradzania osób wchodzących w skład komisji lekarskich określa art. 30 ust. 2 ustawy, natomiast sposób ustalania tego wynagradzania jest aktualnie przedmiotem regulacji § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 listopada 2009 r. w sprawie sposobu ustalania dodatkowego wynagrodzenia osób wchodzących w skład komisji lekarskich oraz pracowników średniego personelu medycznego wyznaczonych do powiatowych komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej (Dz. U. Nr 202, poz. 1557). Wysokość wynagrodzenia brutto członków komisji lekarskich, wynikająca z tych przepisów wynosi: 80 – 120 zł dla przewodniczącego wojewódzkiej lub powiatowej komisji lekarskiej, 70 – 100 zł dla lekarzy i sekretarzy komisji lekarskich oraz 60 – 80 zł dla osób średniego personelu medycznego – brutto za jeden dzień pracy w komisji. Przy założeniu, iż każda z osób wchodzących w skład powiatowych i wojewódzkich komisji lekarskich otrzymała za tę pracę należne jej wynagrodzenie w maksymalnej wysokości, obciążenie finansowe z tytułu ww. wynagrodzeń mogło wynieść w 2011 r. do 7,14 mln zł. Wydatki te realizowane są z budżetu państwa, z części, którą dysponują wojewodowie (art. 30 ust. 5 ustawy).

Przyjmując, iż w trakcie jednego dnia pracy powiatowej komisji lekarskiej poddawanych jest badaniom lekarskim oraz orzecznictwu o zdolności (lub jej braku) do czynnej służby wojskowej 30 – 45 osób¹⁾, oferuje się brutto: przewodniczącemu komisji 1,78 zł – 4,00 zł, lekarzom i sekretarzowi komisji 1,56 zł – 3,33 zł oraz każdej osobie średniego personelu medycznego 1,33 zł – 2,67 zł za realizację wszystkich czynności związanych z wykonaniem badania lekarskiego jednej osoby oraz wydaniem orzeczenia o zdolności (lub jej braku) do czynnej służby wojskowej.

Przedstawiona wysokość wynagrodzeń, w opinii osób powoływanych z mocy prawa do składów wojewódzkich i powiatowych komisji lekarskich, jest zbyt niska. Stawki te nie zadowolają także emerytowanych lekarzy, wśród których, z konieczności, poszukuje się również kandydatów do pracy w takich komisjach. Wynika to, według bezpośrednio zainteresowanych, z dużej uciążliwości prowadzonych badań, a także z wysokiego stopnia odpowiedzialności za wydawane orzeczenia o zdolności do czynnej służby wojskowej. Należy w tym miejscu także podkreślić, iż **wynagrodzenie jest wypłacane osobom wchodzącym w skład komisji lekarskich za pracę w tych komisjach, wykonywaną poza godzinami ich pracy zawodowej.**

Skutkiem powyższego, zobowiązani z mocy przepisów prawa (art. 49 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry – Dz. U. z 2008 r. Nr 136, poz. 857, z późn. zm., nakłada na lekarzy obowiązek uczestniczenia w składach wojewódzkich i powiatowych komisji lekarskich, lecz nie przewiduje żadnych sankcji za odmowę realizacji tej powinności) do uczestniczenia w komisjach lekarze dają wyraz swemu niezadowoleniu odmawiając udziału, bądź zwyczajnie odchodząc z komisji w okresie, w którym winny funkcjonować.

¹⁾ § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 listopada 2009 r. (Dz. U. Nr 202, poz. 1566, z późn. zm.).

Z każdym rokiem nasilają się trudności starostów i wojewodów z pozyskiwaniem lekarzy nie tylko z odpowiednimi kwalifikacjami do wojewódzkich (lekarze z II stopniem specjalności) i powiatowych (chirurg, internista) komisji lekarskich, ale lekarzy w ogóle. W ostatnich latach powoływani do komisji lekarze na mocy odpowiednich aktów prawnych wydawanych przez wojewodów, odchodzili z niektórych z nich, w wyniku czego trzeba było już w trakcie trwania kwalifikacji wojskowej poszukiwać kolejnych kandydatów i powoływać nowe powiatowe komisje lekarskie. W związku z tym, osoby z tych powiatów, podlegające obowiązkowi stawiennictwa, zmuszone były do stawienia się do komisji lekarskich funkcjonujących na terenie sąsiednich powiatów, co powodowało, iż przedsięwzięcie to stawało się dla takich osób męczące, a dla państwa bardziej kosztowne (konieczność wypłaty świadczeń za przejazdy i utracone zarobki). Należy także zauważyć, że kierownicy podmiotów leczniczych coraz częściej odmawiają, z uwagi na konieczność wypełniania zobowiązań wobec pacjentów, zwalniania z pracy lekarzy zatrudnionych na kontraktach w tych zakładach, do pracy w komisjach lekarskich, pomimo, iż obligują ich do tego przepisy art. 30 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP. Zatem starostowie i wojewodowie napotykają na coraz większe trudności w pozyskiwaniu do składów komisji lekarskich lekarzy nie tylko w godzinach, ale także poza godzinami ich pracy zawodowej.

Taka sytuacja może w coraz większym stopniu dezorganizuje kwalifikację wojskową i staje się uciążliwa nie tylko dla organów administracji publicznej odpowiedzialnych za jej organizację i prowadzenie, ale przede wszystkim dla obywateli zobowiązanych do stawiania się przed komisjami lekarskimi.

Na tle powyższego, dostrzega się możliwość zapobieżenia skutkom dezorganizacji kwalifikacji wojskowej w drodze podwyższenia stawek wynagrodzeń za pracę w wojewódzkich i powiatowych komisjach lekarskich przynajmniej do poziomu:

- 180 – 200 zł dla przewodniczącego komisji lekarskiej (powiatowej i wojewódzkiej),
- 130 – 150 zł dla lekarza – członka wojewódzkiej komisji lekarskiej,
- 100 – 120 zł dla sekretarza komisji lekarskiej (powiatowej i wojewódzkiej),
- 80 – 100 zł dla każdej osoby średniego personelu medycznego powiatowej komisji lekarskiej

za każdy dzień pracy komisji, co w przeliczeniu na 1 badaną i orzekaną osobę wyniosłoby odpowiednio: 3,77 – 6,67 zł dla przewodniczącego komisji lekarskiej, 2,89 – 5,00 dla lekarza wojewódzkiej komisji lekarskiej, 2,22 – 4,00 dla sekretarza komisji lekarskiej (powiatowej i wojewódzkiej) oraz 1,78 – 3,33 dla osoby średniego personelu medycznego.

Propozycja wyższych wynagrodzeń wynika nie tylko z relatywnie niskich stawek oferowanych osobom powoływanym do wojewódzkich i powiatowych komisji lekarskich, ale także z konieczności pozyskania do tych komisji lekarzy i pozostałych osób, gwarantujących właściwą jakość badań lekarskich, realizowanych podczas kwalifikacji wojskowej. Trafność diagnostyczna badań oraz poprawność merytoryczna i formalno-prawna orzeczeń lekarskich wydawanych podczas kwalifikacji wojskowej leży bowiem zarówno w interesie osób poddawanych tej procedurze jak i Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Na możliwość uzyskania powyższego rzutują czynniki motywacyjne stosowane przez organy powołujące komisje lekarskie, a w tym poziom wynagradzania osób wchodzących do ich składów.

Przyjęcie proponowanych stawek mogłoby zostać uznane, na obecnym etapie, jako adekwatne do uciążliwości i odpowiedzialności lekarzy, sekretarzy oraz średniego personelu medycznego za wykonywaną w komisjach pracę. Wydatki z tego tytułu, przy założeniu jednoczesnego wejścia w życie projektowanego rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej, przewidującego ograniczenie liczebne składów osobowych powiatowych komisji lekarskich z dotychczasowych 6 do 3 osób oraz wojewódzkich komisji lekarskich z 4 do 3 osób, wynosiłyby ok. 5,3 mln zł rocznie, tj. o ok. 1,9 mln zł mniej aniżeli w systemie dotychczasowym (w sytuacji, gdyby we wszystkich województwach powszechnie

zastosowano stawki wynagrodzeń w przedstawionym wyżej, maksymalnym wymiarze).

Proponowane w maksymalnym wymiarze stawki stanowią odpowiednio: 5,83%, 4,36%, 3,49% oraz 2,90% przeciętnego wynagrodzenia za IV kwartał 2010 roku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w dniu 9 lutego 2011 roku w „Monitorze Polskim” Nr 11, poz. 122, a zatem będą w dalszym ciągu prawie dwu – trzykrotnie niższe od limitu określonego w art. 30 ust. 3 ustawy (za każdy dzień pracy nie więcej niż 10% przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski” za kwartał poprzedzający wypłaty wynagrodzenia. W IV kwartale 2010 r. wysokość przeciętnego wynagrodzenia wynosiła 3438,21 zł). Biorąc pod uwagę dynamikę wzrostu wynagrodzeń, wskaźniki wysokości proponowanych stawek, obliczane w stosunku do wysokości przeciętnego wynagrodzenia za IV kwartał 2011 roku, mogą być najprawdopodobniej jeszcze niższe. W tym miejscu wypada bowiem nadmienić, że wskaźnik wysokości nowych stawek wynagrodzeń, które weszłyby w życie w 2012 roku, będzie liczony w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za IV kwartał 2011 roku.

Środki na podwyższenie stawek wynagrodzeń w postulowanej wysokości mogą zostać wyasygnowane z budżetu państwa w drodze wspomnianej wcześniej reorganizacji liczebnej komisji lekarskich. W tej sytuacji, a także biorąc pod uwagę fakt, że ww. województwa borykają się najbardziej z problemem powoływania komisji lekarskich, uważa się za zasadne przyjęcie rozwiązania zaproponowanego w projekcie rozporządzenia, tj. określenie wyższych stawek wynagrodzeń.

Wejście w życie rozporządzenia zaproponowano na dzień 6 lutego 2012 r., tj. zgodnie z projektowanym terminem rozpoczęcia kwalifikacji wojskowej w 2012 roku.

Projektowany akt prawny nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej oraz nie podlega procedurze notyfikacji określonej w przepisach *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.)*.

Projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji zgodnie z § 11a Uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.).

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego.

Projektowane rozporządzenie dotyczy: wojewódzkich i powiatowych komisji lekarskich powoływanych przez wojewodów, wojewodów oraz organów samorządu terytorialnego szczebla powiatu realizujących przedsięwzięcia z zakresu kwalifikacji wojskowej.

2. Konsultacje społeczne.

Z uwagi na fakt, iż przedkładany projekt dotyczy wydatków, które w wypadku wejścia w życie rozporządzenia realizowane będą z budżetu państwa z części, którą dysponują wojewodowie, przedmiotowy projekt winien zostać poddany konsultacjom z tymi organami, jak również ze starostami (prezydentami miast na prawach powiatu), proponujących imiennie lekarzy do składów powiatowych komisji lekarskich. Niezależnie od tego projekt udostępniony został w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Skutki finansowe wejścia w życie niniejszego rozporządzenia określa się na ok. 1,5 mln zł rocznie wydatkowanych dodatkowo z budżetu państwa. Źródło pokrycia tych wydatków stanowią będą oszczędności uzyskane w wyniku wejścia w życie projektowanego rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej, przewidującego ograniczenia składów osobowych powiatowych komisji lekarskich z dotychczasowych 6 do 3 osób oraz wojewódzkich komisji lekarskich z 4 do 3 osób (ok. 3,4 mln zł). Łączne wejście w życie obydwu projektowanych aktów prawnych przyniesie dla budżetu państwa oszczędności w kwocie ok. 1,9 mln zł rocznie (w sytuacji, gdyby we wszystkich województwach powszechnie zastosowano nowe stawki wynagrodzeń w maksymalnym wymiarze). Należy także podkreślić, iż środki na wynagrodzenia składów osobowych komisji lekarskich zapewniane są corocznie w ustawie budżetowej (część 85, dział 750, rozdział 75045), w ramach wydatków projektowanych na kwalifikację wojskową.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wydanie przedmiotowego rozporządzenia, z uwagi na swój zakres przedmiotowy, nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowany akt prawny nie będzie miał wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.